

Силабус курсу

Основні характеристики			
Назва українською мовою	Східнохристиянська парадигма європейської культури і музики		
Назва англійською мовою	Eastern Christian paradigm of European culture and music		
Код	03 Гуманітарні науки		
Спеціальність	034 Культурологія		
Освітня програма	Освітньо-наукова		
Рівень освіти	третій		
Рік навчання	II курс (3, 4 семестр)		
Форма навчання	денна		
Кількість годин / кредитів ECTS	120/4		
Розподіл годин за видами занять		Лекції+семінари	Самостійна робота
	Години	денна	денна а
		48+12	60
Контрольні заходи	Екзамен	Залік	Реферат (вказати кількість)
	+		4
Статус дисципліни / кредитного модуля		обов'язковий	
Мова викладання		українська	
	Кадрове забезпечення		
Кафедра, що забезпечує викладання		Кафедра теоретичної та прикладної культурології	
Викладач (практичні/ лабораторні заняття)		Соколова Алла Вікторівна	
Е-mail та інші контакти викладача		asmoonlux@gmail.com +38(050)4923267 ORCID 0000-0002-4841-6342	

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	<p>Мета курсу – розкрити глибинні закономірності формування культурної парадигми християнського Сходу, що є фундаментальною матрицею духовних та художніх цінностей європейської цивілізації. У центрі уваги – православна традиція як системоутворююча модель культурогенезу та трансформація релігійного досвіду в універсальні смислові та естетичні константи.</p> <p>Курс містить деякі теми, які перегукуються з темами, розглянутими раніше на профільних дисциплінах за освітньою програмою магістратури. Це надає даній дисципліні міждисциплінарний характер. Таким чином, мета курсу - з одного боку акумулювати і актуалізувати вже наявні у студента знання, з іншого – засвоїти нові знання.</p>
------------------------	--

<p>Інтегральна компетентність</p>	<p>ІК. Здатність розв’язувати комплексні проблеми в області наукового культурологічного та музикологічного знання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань; володіння методологією наукової та науково-педагогічної діяльності; проведення самостійного наукового дослідження із застосуванням інноваційної дослідницької методології та комплексних методик за умов упровадження вирішеної проблеми у соціокультурну практику.</p>
<p>Загальні:</p>	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, пошуку та критичного аналізу інформації. Навички організувати та проводити комплексні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності,</p> <p>ЗК02. Здатність проведення дослідницької та інноваційної діяльності в ракурсі компаративної аналітики мистецтвознавчого сенсу, вміння створювати нові знання через оригінальні дослідження, якість яких відповідає вимогам рецензентів на національному та міжнародному рівнях</p> <p>ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. Уміння з нових дослідницьких позицій формулювати методологічну базу власного наукового дослідження.</p> <p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність), зокрема з метою участі у міждисциплінарних проєктах та вміння використовувати результати наукових досліджень інших галузей науки для досягнення мети власного наукового дослідження.</p>
<p>Спеціальні:</p>	<p>СК01. Здатність демонструвати знання філософсько-світоглядних засад, сучасного стану, тенденцій розвитку і наукових досягнень у сфері культурології та мистецтвознавства. Інтерпретаційна здатність до тлумачення та розуміння культурних феноменів і текстових утворень в них.</p> <p>СК03. Здатність продукувати і обґрунтовувати нові перспективні ідеї, приймати обґрунтовані рішення у сфері культурології. Застосовувати широкий спектр методів теоретичного та емпіричного аналізу культурних явищ і процесів.</p> <p>СК04. Здатність виявляти протиріччя, тенденції розвитку; застосовувати методи прогнозування, багатокритеріального аналізу, формулювати гіпотези, розробляти оптимальні стратегії для вирішення комплексних проблем культурології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору.</p> <p>СК05. Здатність апробувати й публічно представляти та захищати результати наукових досліджень; рецензувати та реферувати наукові статті; перетворювати результати досліджень в культурологічні рішення, стратегії тощо.</p> <p>СК06. Здатність застосовувати знання основ педагогічної діяльності, дидактики вищої школи, традиційні та інноваційні форми навчання і педагогічні технології у сфері професійної діяльності. Працювати із</p>

наукометричними базами даних із метою виконання власного наукового дослідження.

СК07. Здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях, спілкуванні, дискусії, науково-педагогічній діяльності.

СК08. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення протягом життя, до оцінювання рівню власної фахової компетенції та підвищення професійної кваліфікації, адаптації до змін у професійній діяльності.

Поглиблені для курсу:

Глибоке розуміння історичного розвитку східно-християнської традиції та її впливу на європейську культуру.

Здатність аналізувати культурні феномени у контексті візантійської цивілізації.

Володіння знаннями про ключові етапи формування східно-християнської музичної традиції.

Розуміння механізмів культурної взаємодії між Сходом та Заходом у християнській традиції.

Знання основних жанрів східно-християнської музики та їх особливостей.

Розуміння структури східно-християнського богослужіння.

Розуміння взаємозв'язку богослужбового тексту та його музичного втілення.

Розуміння зв'язків між богослов'ям, літургією та музичним мистецтвом.

Здатність аналізувати вплив східно-християнської традиції на світську культуру.

Володіння методами мистецтвознавчого аналізу у контексті християнської традиції.

Вміння виявляти східно-християнські елементи у європейській музичній культурі

Результати навчання	<p>За освітньою програмою:</p> <p>ПРН1. Демонструвати передові концептуальні та методологічні знання з культурології та суміжних галузей, володіти дослідницькими навичками для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень, генерувати нові знання та впроваджувати інновації.</p> <p>ПРН3. Ефективно використовувати сучасні методи, інструменти та технології пошуку, обробки й аналізу інформації, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у дослідницькій діяльності.</p> <p>ПРН4. Розробляти та реалізовувати теоретичні дослідження в галузі культурології та міждисциплінарних напрямів, використовуючи сучасний методологічний інструментарій; здійснювати критичний аналіз власних досліджень та наукових результатів інших дослідників у контексті сучасного наукового дискурсу.</p> <p>ПРН7. Вирішувати комплексні наукові, освітні та практичні завдання в галузі культурології з дотриманням принципів академічної доброчесності та усвідомленням їх суспільної значущості.</p> <p>ПРН9. Проводити високоякісну науково-педагогічну діяльність у системі вищої освіти, забезпечуючи ефективну підготовку фахівців у галузі культурології.</p> <p>Поглиблені:</p> <p>Здатність популяризувати східно-християнську музичну спадщину.</p> <p>Вміння організовувати концерти духовної музики.</p> <p>Навички підготовки просвітницьких програм та лекцій.</p>
----------------------------	--

Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що передують вивченню дисципліни)	<p>У структурно-логічній схемі дисципліни «Східнохристиянська парадигма європейської культури і музика» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня аспірант (пошукач) і є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук, та основних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки. Це забезпечує можливість викладання дисципліни з урахуванням професійної орієнтації майбутніх фахівців-культурознавців.</p>
Дидактичні методи	<p>Лекційні заняття</p> <p>Використовуються: словесні методи (розповідь, бесіда, пояснення); методи наочної презентації (ілюстрування, демонстрація, спостереження); практичні (прослуховування матеріалу), проблемного викладу.</p> <p>З погляду логіки передачі і сприймання матеріалу використовуються індуктивний, дедуктивний, аналітичний, порівняльний методи. З погляду стимулювання і контролю навчання вживаються методи пізнавальної гри, дискусії, емоційного стимулювання, обговорення.</p>

<p>Зміст дисципліни (перелік тем)</p>	<p>Тема 1. Компаративістський аналіз духовних культур європейського Сходу та Заходу (загальне та різне)</p> <p>Тема 2. Духовна культура європейського Сходу та Заходу: релігійні практики та світогляд</p> <p>Тема 3. Етапи становлення християнства в європейському соціокультурному просторі</p> <p>Тема 4. Раннє християнство в Європі: апостольський та патристичний періоди Інституціоналізація християнства: від державної релігії до середньовічної церкви</p> <p>Тема 5 "Неподілена церква" як феномен середньовічної європейської духовності</p> <p>Тема 6 Богословські та літургійні традиції нерозділеної церкви</p> <p>Тема 7. Концептуальна природа "давньозахідного православ'я": генеалогія та герменевтика</p> <p>Тема 8 Богословська та літургійна специфіка давньозахідного православ'я</p> <p>Тема 9. Кельтська церква: теологічні та культурні параметри</p> <p>Тема 10. Культурний вплив кельтського християнства на європейську цивілізацію</p> <p>Тема 11. Галльська церква: інституційна динаміка та культурний код</p> <p>Тема 12. Культурно-релігійна спадщина галльської церкви</p> <p>Тема 13. Феномен середньовічного відродження як складна інтелектуальна та духовна матриця</p> <p>Тема 14 Духовні аспекти середньовічного відродження</p> <p>Тема 15. Візантійська культурна парадигма як фундатор західноєвропейського Ренесансу</p> <p>Тема 16 Рецепція візантійської спадщини у ренесансній культурі</p> <p>Тема 17 Еволюція візантистики: тенденції, парадигми, стратегії</p> <p>Тема 18 Сучасні напрямки та підходи у візантистики</p> <p>Тема 19 Патріархально-ортодоксальна культурна модель та її візантійська генеза</p> <p>Тема 20 Розвиток та трансформація патріархально-ортодоксальної моделі</p> <p>Тема 21 Візантійські імплантації в українській культурогенезі: архітектоніка духовно-культурних трансформацій</p> <p>Тема 22 Трансформація візантійських елементів в українській культурі</p> <p>Тема 23 Літургійні рухи XIX-XX століть та їх вплив на розвиток західноєвропейської культури.</p> <p>Тема 24 Культурне значення літургійних реформ</p> <p>Тема 25 Провізантійський дискурс французької культури XIX століття: патріархальна парадигма</p> <p>Тема 26 Патріархальна парадигма у контексті французького провізантизму</p> <p>Тема 27 Неовізантизм, бідермайєр, ампір: стильові модуси європейської культурної динаміки IX-XX століть</p> <p>Тема 28 Ампір та його зв'язок із візантійською традицією</p>
--	---

Література

1. Андросова Д. Мінімалізм в музиці : Учбовий посібник для вузів мистецтв. Одеса : Астропринт, 2008. 126 с.
2. Арабаджі Д.В. Нариси християнського символізму. Одеса: Друк, 2008. 548 с.
3. Бігун О. А. Byzantinum: pro et contra (Амбівалентність візантійства у творчості Тараса Шевченка). Івано-Франківськ: Місто НВ, 2014. 412 с.
4. Бычков В.В. Малая история византийской эстетики. Київ: «Путь к истине», 1991. 408 с.
5. Валері П. Введення в систему Лонардо так Вінчі. Про мистецтво. М., 1993. З. 25-55.
6. Іванов В.Ф. Словник термінів і слів українського церковного співу: Посібник-довідник. Вінниця: ВМГО «Розвиток», 2007. 208 с.
7. Іванова Л. О. Традиціоналізм у складі стильової парадигми мистецького мислення ХХ століття. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. № 3. С. 209-214.
8. Зосім О.Л. Західноєвропейська духовна пісня на східнослов'янських землях у XVII–XIX століттях: Київ: ДАКККиМ, 2009. 204 с.
9. Комашко Б.Я. Історія християнства та Православної церкви з давніх-давен до наших днів. Донецьк: ТОВ «ВКФ «БАТ», 2009. 752 с.
10. Литвинов В. “Католицька Русь” (Внесок українців католицького віросповідання в духовну культуру України XVI ст.) : історико-філософський нарис. Київ: Український центр духовної культури, 2005. 276 с
11. Маркова О. Метафізика історії музики і неоготика поставангарду. Вісник Львівського університету. Серія : Мистецтвознавство.
12. Муравська О. В. Східнохристиянська парадигма європейської культури і музика XVIII – ХХ століть : монографія. Одеса: Астропринт, 2017. 564 с.
13. Соколова А. В. Традиції лицарсько-аристократичної культури Британії Англії та Русі-України : монографія, Одеса : Астропринт, 2020. 376 с.
14. Уилсон-Диксон Э. История христианской музыки. Э. Уилсон-Диксон; СПб. : Мирт, 2001. 428 с.
15. Франко І. Духовна й церковна поезія на Сході й на Заході. Вступ до студій над “Богогласником”. Франко І. Зібрання творів у 50-ти томах. Київ : Наук. думка, 1983. Т. 39. С. 129-143.
17. Цалай-Якименко О. Київська школа музики в її міжслов'янських та загальноєвропейських зв'язках XVII ст. Роль Києво-Могилянської академії в культурному єднанні слов'янських народів. Київ: Наук. думка, 1988. С. 144-151.

Технічне забезпечення	<i>Комп'ютер, ноутбук, планшет; відеоносії з записами. Екран, відоепроектор.</i>		
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
<i>Модульна контрольна робота</i>	2	30	50
<i>Залік</i>	1	30	50
<i>підсумковий рейтинг</i>		60	100
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Політика курсу			
Правила взаємодії	<p>Дотримання положень «Кодексу академічної доброчесності ОНМА ім. А. В. Нежданової».</p> <p><i>Додатково:</i> Політика науково-творчого співробітництва.</p> <p>Співпраця аспірантів у розв'язанні проблемних завдань дозволена, але відповіді/реферативні роботи кожний магістрант захищає самостійно. Взаємодія аспірантів під час іспиту / захисту рефератів категорично забороняється і будь-яка така діяльність буде вважатися порушенням академічної доброчесності згідно принципів академії.</p>		
Додаткова інформація	<p>Силабус освітнього компоненту «Східнохристиянська парадигма європейської культури і музика» розглянутий на кафедрі теоретичної та прикладної культурології протокол № 32 від 08.05.2024 р., погоджений рішенням науково-методичної ради та затверджений рішенням Вченої ради протокол №14 від 04.07.2024 року</p> <p>Робоча програма «Східнохристиянська парадигма європейської культури і музика», розроблена проф. каф. теоретичної та прикладної культурології Соколовою А. В.</p>		